

'מי אמרינן כיון דכתיב וקראת לשבת ענג קבעה ואפילו בדבר שלא נגמרה מלאכתו' כי כל דבר אכילה בשבת נחשב וקרוי עונג, בין מועט בין מרובה, בין נגמרה מלאכתו בין שלא נגמרה (עפ"י רבנו חננאל; רש"י שבת לד. ד"ה עשרתם. וע' אגרות משה או"ח ח"ד סג, ז).

'אי הכי מאי אריא שבת אפילו בחול נמי – הא קמ"ל דטבל מוכן הוא אצל שבת'. רש"י ותוס' והרו"ה מפרשים שהשאלה והתשובה מתייחסת למשנתנו. ואילו הראב"ד (בהשגותיו על המאור) מפרש הקושיא על משנת תינוקות שטמנו תאנים, מדוע נקטה המשנה שטמנו לשבת והלא אף בחול אם עשו כן הוקבעו. ומתריך קמ"ל טבל מוכן הוא אצל שבת – מכך שלא שנה התנא 'ושכחו ולא עשרו לא יאכלו בשבת אפילו עשרו ולא למוצאי שבת עד שיעשרו' – משמע שאם עשרו בשבת יאכלו, שאין בו משום מוקצה אלא משום איסור טבל בלבד.

דף לה

'היה אוכל באשכול ונכנס מגנה לחצר – רבי אליעזר אומר יגמור ורבי יהושע אומר לא יגמור...'. לפרש"י מדובר קודם גמר מלאכה, שכן סתם אשכול ענבים מיועד לדריכה ולא לאכילה כמות שהוא [כן היה בזמנם, וכמדומה שכיום רוב ענבים לאכילה, שאין אנו רגילים ביין כמו הראשונים. עפ"י חזון איש מעשרות ה, ב].

אבל יש מפרשים שבנטילתו את האשכול לאכילה גילה בדעתו שנגמרה מלאכתו (וכעין שכתבו התוס' לעיל לד: ד"ה בניו, מהירושלמי), ורק בזה אמר רבי יהושע לא יגמור, שהחצר והשבת קובעת, אבל בדבר שלא נגמרה מלאכתו – לא (עפ"י ים של שלמה, רש"י, וכן פירש הרב המגיה [הוא רבי יעקב כולי, מחבר ספר 'מעם לועז'] במשנה-למלך (מעשר ה, כב). ויישבו בזה קושיות התוס'. וע' גם בשפת אמת כאן ובחזון-איש מעשרות ד, ז). ובחדושי בית מאיר תמה על פירוש זה והצדיק פירוש הראשונים. ואולם כבר התוריד כתב לפרש כן, שכיון שנטל האשכול לאכילה הרי זה גמר מלאכה. וטעמו של המתיר לגמור לאכול, משום שלא עשה ממנו גורן ואין החצר קובעת אלא מדרבנן.

על שיטת הרמב"ם והרשב"א – ע' בסיכומים שבסוף החוברת.

'לאפוקי מדהלל... אמר רבי יהודה: הלל לעצמו אוסר'. אפשר שאין זה הלל חברו של שמאי, שכבר אמרו בירושלמי שבימי שמאי והלל לא פשתה המחלוקת אלא במקומות ספורים, ואולי הוא הלל בנו של רבן גמליאל דיבנה (עפ"י מהר"ץ חיות).

יש להעיר שמדברי המגיה במשנה-למלך מבואר שנקט שזוהו הלל הזקן, שכתב שלכן לא אמרו 'לאפוקי מדרבי יהושע' כי הוא היה מתלמידי הלל ולכן נקטו לאפוקי מהרב עצמו.

'ע"ב) 'הלוקח תאנים מעם הארץ במקום שרוב בני אדם דורסין – אוכל מהן עראי ומעשרן דמאי' – ואין מעשרם ודאי, כי יש לתלות לקולא שכבר עישרו, ואף על פי שלא נגמרה מלאכתם (עפ"י רש"י). ובמשנה (לעיל לד: ד"ה ערב שבת בשביעית) כתב רש"י שסתם מוקצה לאו מעושר הוא ואין רגילים לעשר קודם גמר מלאכה. ואם כן לכאורה היה לנו לחייב לעשר כאן בודאי או כדין פירות ספק-מעושרין ולא דמאי. [ואין לומר שמצדדים מיעוט בני אדם שאינם דורסים, לאותם אלו שמעשרים אף קודם גמר מלאכה – שהרי משמע שאלו

המעשרים קודם גמר מלאכה אינם מחצה על מחצה אלא מיעוט. ועוד, הלא כנגד מיעוט שאינם דורסים יש מיעוט עמי הארץ שאינם מעשרים כלל. גם דוחק לומר ששנוי הדבר במחלוקת התנאים אם יש לתלות במעשרים קודם גמר מלאכה אם לא, וכדקדוק לשון רש"י 'דקסבר האי תנא יש שמעשרין...' –

הא לא קשיא, כי כאן מדובר על מכירת פירות והלא אסור למכור טבל אלא לצורך (ע' דמאי ה), ואף מוכרי עמי הארץ נזהרים בדבר, ומעשרים קודם מכירתם – לכן מחזיקים את הפירות כמעושרים והלוקח מעשר רק בתורת דמאי ופטור מתרומה גדולה. ועוד נראה שמדובר כשעם הארץ אומר שהם מעושרים, ומאחר שרוב עמי הארץ מעשרים – מחזיקים אותו כנאמן וסומכים על דבריו. אבל משום שגזרו על הדמאי אין סומכים עליהם (עפ"י חזון איש דמאי ז, יג; שביעית א, יז. ובמקום אחר (דמאי א, ג) כתב שאין לפרש שאמר בפירוש, שאם כן פשיטא, שהרי רובם נאמנים).

בתוספתא (מעשרות ב) נחלקו בדבר רבי מאיר וחכמים, ולדברי חכמים מעשר ודאי מפני שעם הארץ אינו מעשר קודם גמר מלאכה. יש אומרים שהלכה כחכמים ולכך השמיט הרמב"ם הלכה זו שמעשר דמאי (עפ"י פאת השלחן טז, יג; אור שמח מעשר ב, ד).

ויש מי שפירש טעמו של רבי מאיר שמעשר דמאי, שסובר מקח קובע בדבר שלא נגמרה מלאכתו, וכיון שהמוכר יודע שמיד במכירתו יקבע למעשר – ודאי עישר (או"ש שם).

פרק חמישי

זדלמא... התם היינו טעמא דארבע וחמש קופות שרי משום שבת דחמירא ולא אתי לזלולי ביה, אבל יום טוב דקיל ואתי לזלולי ביה כלל וכלל (יש שאין גורסים שתי תבות אלו. ע' יש"ש ומהר"ם שיף) לא. אף לפי סברא זו, שבשבת הקלו יותר מיו"ט משום דחמירא, אין תימה במה שלא התירו להשיל פירות אלא ביום טוב ולא בשבת – כי טלטול שלא לצורך נאסר משום הוצאה כדלקמן, והרי ההוצאה עצמה ביו"ט מותרת ובשבת אסורה, לכך הקלו בהשלת פירות ביו"ט מבשבת, אבל דבר שמותר בשבת כגון פיגוי קופות [שבגלל אורחים או ביטול בית המדרש לא גזרו משום הוצאה], בזה גזרו ביום טוב יותר מבשבת (עפ"י מהרש"א. וע' מהר"ם שיף).

דף לו

התם הוא בשבת דאסור משום דחמיר אבל יום טוב דקיל שפיר דמי. לעיל לא צדדו בטעם זה להחמיר בגללו בשבת מביו"ט – כי שונה כאן שהטעם לאסור הוא מפני חשש מלאכה של השוואת גומות, על כן מסתבר יותר להחמיר בשבת שאיסורה חמור, משא"כ לעיל שהטעם הוא משום טירחה ומעשה חול, יש צד להחמיר יותר ביום טוב מבשבת כדי שלא יזלזלו ביום טוב (ע"ע לעיל ב:).

נותנין כלי תחת הדלף בשבת – בדלף הראוי. ואם כבר נתן הכלי וירד עליו הדלף, מותר לטלטלו עם המים המאוסים שבו, משום שהתירו לפנות 'גרף של רעי' בשבת כאשר הוא נמצא במקום ששייבת האדם קבועה שם, וכדלהלן. ואמנם לכתחילה אסור ליתן כלי תחת דלף שאינו ראוי, שהרי אין עושים גרף של רעי לכתחילה, ועל כרחו הוא צריך לכתחילה להחליט בדעתו שיהא מונח שם ולא יטלטלנו, ואם כן נמצא שהוא מבטל כלי מדיכנו (עפ"י שו"ע סו"ס"י שלח ומשנ"ב ובאה"ל).

ט. אין מתקנים את השפור ואין מחדדים אותו. (ולרבי יהודה מותר לתקן מכשירי אוכל נפש, אלא אם כן נרצם מאתמול, שהיה יכול לתקן מערב יו"ט. רש"י, כדלעיל כח).

י. מפצעים את האגוז במטלית ואין חוששין שמא תיקרע (שאפילו נקרעת אין זה קורע על מנת לתפור. רש"י. אולי י"ל [ליישב קושי רעק"א] שכוונתו אפילו באופן שנקרעת ודאי, ולשיטתו הולך שפס"ר בדרבנן מותר).

עא. כיצד מזמין אדם מערב שבת פירות המוקצים לייבוש?

פירות העומדים ליבוש שראויים ואינם ראויים, צריכים הזמנה מערב שבת, והזמנה מועלת להם [משא"כ פירות הראויים לגמרי כגון שיבשו כבר – אינם צריכים הזמנה, ושאינם ראויים לאכילה בין השמשות – אין מועלת להם הזמנה כדלעיל כו: וע' בשפת אמת]; –

כיצד מזמין? רבי אליעזר אומר: עומד אדם על המוקצה (= אותם פירות העומדים לעשותם קציעות) ערב שבת ואומר מכאן אני אוכל למחר. וחכמים אומרים: עד שירשום (= יסמן) ויאמר מכאן ועד כאן. אם היו הפירות חייבים במעשר ועדיין לא נתעשרו – אסורים משום טבל, וכדלהלן. אבל משום מוקצה מותרים לכשעבר אדם ותיקנם, שהטבל מוכן אצל שבת.

א. מבואר מדברי התוס' (עפ"י הירושלמי) שזה שצריך לחכמים הזמנה מבוררת [ועל ידי מעשה דוקא. עפ"י מאירי, רש"ל, מג"א והגר"ז תצה], דוקא בכגון דידן שדחאם בידים, ולא בכגון יונים שבשובך. ומאידך גיסא יתכן שמודה רבי אליעזר בבעלי חיים שצריך הזמנה מבוררת, כדברי בית שמאי בשובך יונים.

ב. עבר ותיקן את הטבל במזיד – דעת התוס' ועוד פוסקים שהפירות מותרים באכילה אם אין לו פירות אחרים. ויש חולקים (ע' לעיל יז ובתוס' שבת מג. וע' ע: חדושי הגר"ר בנגיס ח"ב כד, ה; מנחת שלמה ח"א סב, ח).

דפים לד – לה

עב. אלו דברים הוזכרו בסוגיא שקובעים למעשר, קודם גמר מלאכה או לאחריה?

בסוגיא מוזכרים כמה דברים הקובעים למעשר, שעל ידיהם נאסרים הפירות באכילת עראי, גם אם לא ראו פני הבית (רש"י ותוס'). יש מהחכמים הסוברים שקובעים רק לאחר גמר מלאכת הפירות, ויש אומרים אף קודם לכן [כגון תאנים שהניחן בשדה ליבש ועדיין לא נעשו קציעות, או אשכול ענבים העומד לייין], וכפי שיפורט; –

השבת קובעת למעשר. רבא שאל לרב נחמן האם השבת קובעת פירות שלא נגמרה מלאכתן, והשיבו: לימוד ערוך הוא בידינו שהשבת קובעת בין בדבר שנגמרה מלאכתו ובין בדבר שלא נגמרה מלאכתו (וקראת לשבת ענג – כל אכילת שבת נקראת עונג ונחשבת כקבע). וכן מסר רבי יהודה מהלל, שהמעמר פירות ממקום למקום לקצות (= ליבש, לעשותם קציעות) וקדש עליהם היום – אסורים. אבל רבי יוחנן פסק [כשאר בני דורו של הלל החלוקים עליו. ערש"י] שאין השבת קובעת אלא בדבר שנגמרה מלאכתו. מדברי רבי אליעזר במשנה הוכיחו שהשבת קובעת אפילו קודם גמר מלאכה, אך יש חילוק בדבר; אם ייחדם לאכלם בשבת, נקבעו הפירות לעולם ואין לאכלם אף לאחר השבת קודם שיעשר, אבל אם לא ייחדם לשבת אינם נאסרים אלא בשבת עצמה. ורבי יהושע סובר שאפילו היה אוכל באשכול וקדש היום

– לא יגמור אף במוצ"ש אלא יעשר תחילה. (ויש גרסה הפוכה; רבי יהושע אומר יגמור ור"א אומר לא יגמור. ואין כן שיטת תלמודנו בסוגיא. עמהרש"א, כס"מ ורדב"ז ומל"מ מעשר ה, כב).

א. הרמב"ם (מעשר ה, כ-כג) פסק שאם ייחד פירות לשבת, לא יאכלם אף בחול עד שיעשר. ואולם היה אוכל באשכול וחשכה עליו ליל שבת, אם הניחו לאחר שבת – הרי זה גומרו. וכמה פירושים נאמרו בשיטתו; –

לדעת הרדב"ז החילוק הוא אם יוחדו הפירות לשבת אם לאו [ואין חילוק אם התחיל באכילה קודם השבת אם לא התחיל].

ויש מפרשים דעת הרמב"ם שאם התחיל לאכול – גומר אכילתו, אך לא בשבת עצמה. ואם לא התחיל וייחד הפירות לשבת – נאסרו הפירות אף בחול (המגיה על המשנה-למלך שם – בתירוץ אהו. וכעיקר סברת החילוק נמצא גם בתורי"ד. וע' גם בחו"א מעשרות ד, ח).

הסבר נוסף: פירות שנגמרה מלאכתם – שבת קובעתם לגמרי, ופירות שלא נגמרה מלאכתם אסורים בשבת עצמה ומותרים במוצאי שבת (שם – בהסבר השני [ופירש לפי"ז שאין מחלוקת בין רבי יוחנן ורב נחמן. וכבר פירש כן הרשב"א]; תוס' בתירוץ השני; רשב"ם פסחים קה. וע' בחו"א מעשרות ד, ה-ו). ובשיטת רש"י כתב החזון-איש (מעשרות ד, ד) שאפילו אם ייחד לשבת וגם אוכל בשבת, לדברי רבי יוחנן פטור מלעשר קודם גמר מלאכה. וכן מסקנת ההלכה לרש"י. ויש מי שכתב בדעת רש"י שבשבת עצמה אסור לאכול אפילו קודם גמר מלאכה (עפ"י ים של שלמה. כן כתב בשבט הלוי ח"א מח דלא כמהר"ם שפירא, ע"ש).

ב. מרבנו חננאל משמע שדיון הגמרא אמור גם על פירות שלא הגיעו לעונת המעשרות כגון פגים, ולדעת רב נחמן השבת קובעתם.

עוד משמע מפירוש ר"ח שאין השבת קובעת אלא בצירוף זה שקבע פירות לאכילתו, כגון שאמר מכאן אני אוכל למחר, או כגון שתופס בידו אשכול ואוכל.

החצר קובעת למעשר. לדברי רבי יעקב, אפילו קודם גמר מלאכה, ולדברי רבי יוסי בר' יהודה, וכן סתמה המשנה במעשרות – רק לאחר גמר מלאכה. וכן פסק רבי יוחנן. הלכך המעביר תאנים בחצרו לקצות – בניו ובני ביתו אוכלים מהם עראי ופטורים.

בירושלמי אמרו שהוא עצמו אסור, שהרי גילה בדעתו שמה שיאכל אינו מונח ליקצות (מובא בתוס').

היה אוכל באשכול ונכנס מגנה לחצר – רבי אליעזר אומר: יגמור. ופירש רבי נתן דבריו, יוצא לחוץ וגומר, אבל בחצר אסור. ורבי יהושע אוסר באכילה אפילו חוץ לחצר.

א. הרמב"ם (מעשר ד, יז) פסק שלא יגמור אפילו חוץ לחצר.

ב. יש אומרים שאין חצר קובעת מהתורה אלא מדרבנן. ויש אומרים מדאורייתא (ע' במאירי כאן; רש"י ותוס' ברכות לה: וב"מ פח. שו"ת הרשב"א ח"א תצב – מחלוקת רבי ינאי ורבי יוחנן. ומבואר בתוס' בב"מ שחצר שאינה משתמרת, לדברי הכל אינה קובעת אלא מדרבנן, ובזו אמר רבי אליעזר יגמור. ובתוס' הרי"ד כאן נקט אף לדעת רבי יוחנן שחצר אינה קובעת אלא מדרבנן. וע"ע ש"ך יו"ד שלא ס"ק קיב, נקה"כ ובהגר"א שלא).

התרומה קובעת. לדברי רבי אליעזר – אפילו קודם גמר מלאכה, הלכך פירות שתרמם עד שלא נגמרה מלאכתם ר"א אוסר לאכול מהם עראי. וחכמים מתירים. וכן פסק רבי יוחנן שאין התרומה קובעת אלא לאחר גמר מלאכה.

המקח קובע. גם בזה נחלקו תנאים אם אף קודם גמר מלאכה או רק אחר כך. וכן דעת רבי יהודה [וכן שתמה המשנה במקום אחד], וכן פסק רבי יוחנן.

עוד מבואר בסוגיא שאם ייחד פירות לסעודתו, כגון שנטלם והניחם לפניו. ואפילו פירות שלא נגמרה מלאכתם אם ייחדם ואמר 'מכאן אני אוכל למחר' – קבעו עליו ואסור באכילה. אבל לדעת רבי אליעזר כל דבר שראוי לאחר אכילתו להחזיר את המותר לשאר הפירות, וכל שכן כאן שמוחזרים ועומדים הם – לא קבע. ואם אין יכול להחזיר, כגון אדם טמא שנטל זיתים מהמעטן הטהור – קבע.

א. מדובר שייחד יותר מפרי אחד. ושמה אין די בשנים אלא צריך שיעור חשוב (ע' חזו"א מעשרות ד, יא). והמאירי כתב שמדובר בנתכוין לאכילת קבע.

ב. כתב המאירי שאין די במחשבה או במעשה המוכיח אלא דיבורו הוא הקובע, שכיון שלא נסתפק במחשבה או במעשה אלא הזכיר עליהם בדיבורו של 'אכילה' – החשיבם בדיבורו לקבעם. ובחזון איש (מעשרות ד ס"ק י"א טז) נקט שאף אם ייחד במחשבה מוחלטת לסעודתו שלאחר זמן [ולא לאכלם מיידית, וגם לא בהכנה שאינה מוחלטת כגון 'אם ארצה אוכל'] – אכילת קבע היא לחכמים.

והלכה כחכמים (עפ"י ים של שלמה. וע' צל"ח שנקט כן בדעת הרמב"ם, שסמך על מה שרמז בהלכות יו"ט).

א. כנזכר, ראיית פני הבית קובעת. ודוקא בדבר שנגמרה מלאכתו [וכנ"ל בחצר – לדעת רוב התנאים ולרבי יוחנן]. ואינו נקבע אלא בכניסתו דרך השערים, הלכך אם נכנסה תבואה לבית במוץ שלה ורק אח"כ נגמרה מלאכתה – אוכל אכילת עראי ללא מעשר (עפ"י רש"י). ויש מתירים אף באכילת קבע, כי לעולם לא יבואו הפירות לידי חיוב (עפ"י רבנו אפרים, רשב"א). ודברים שהדרך לגמור מלאכתם בתוך הבית, כמו פיקוס קישואין ודלועין – חייבים משייפסקו בבית (עפ"י תוס' ב"מ פח).

ויש סוברים שאפילו חטים ושעורים, אם יימרחו בתוך הבית – חייבים (עפ"י רמב"ם רמב"ן ריטב"א ור"ן. וכן פסק להחמיר בחזון איש (מעשרות ג), אך צידד לחוש לשיטה החולקת ולכך אפשר שאין להפריש מהם על פירות שראו פני הבית לאחר מירוח).

ב. משמע קצת בסוגיא שאין כל הדברים שוים, ויתכן שחלקם קובעים קודם גמר מלאכה וחלקם רק אחר גמר מלאכה. ואילו בירושלמי משמע שכולם שוים (ע' חזון איש מעשרות ג, יג).

ג. הרמב"ם (מעשר ג, ג) פסק כרבי יוחנן שאין כל הדברים הנ"ל קובעים אלא בדבר שנגמרה מלאכתו. ואולם הרשב"ם (בפסחים קה.) נקט בסתם כדברי רב נחמן, שהשבת קובעת גם בדבר שלא נגמרה מלאכתו.

ד. כל הדברים הללו שקובעים למעשר, אינם קובעים אלא מדרבנן, מלבד חצר שנחלקו הדעות אם מדאורייתא כנ"ל, וכן הבית קובע מהתורה (ע' רמב"ם מעשר ג, ד; תוס' ר"ד).

ה. ישנם דברים נוספים שקובעים למעשר, כגון ספיתה במלח, שליקה וכד'. והם קובעים אף בדבר שלא נגמרה מלאכתו כי הם עצמם נחשבים 'גמר מלאכה' לאותם פירות, ששוב אינם נגררים אחר שאר הפרי (ע' חזון איש מעשרות ד, יא).

פרק חמישי; דפים לה – לו

- עג. א. פירות השטוחים על הגג, וגשמים ממשמשים ובאים – האם מותר להורידם הביתה בשבת וביום טוב?
ב. האם מותר לכסות פירות, כדי יין ושמן ולבנים, על ידי כלים – להגנה מפני הדלף?
ג. האם נותנים כלי תחת הדלף בשבת?
ד. האם מותר לטלטל רחיים בשבת מפני הגשמים הדולפים, שלא יתמוססו מהם?
ה. גרף של רעי ועביט של מי רגלים, האם מותר להוציאם ולהחזירם? ומה דין טלטול הטינוף בעצמו?
א. משילים פירות (המותרים בטלטול. ריא"ז) דרך ארובה ביום טוב מפני הגשמים הממשמשים, מפני הפסד הפירות. אבל לא בשבת – משום טירחה.
[מבואר במסקנת הגמרא להלן (לו.), שלבית שמאי אסור ליטול הפירות ביום טוב מהגג שלא לצורך אכילה].
אמר רב נחמן: לא שנו אלא באותו הגג אבל מגג לגג לא (כגון שאין בגג זה ארובה ורוצה להשילם מארובה שבגג הסמוך. רי"ד). ותניא נמי הכי. ואפילו בשגגותיהם שוים ואין שם טורח עליה וירידה (ובירושלמי מתיר בגגות שוים. מובא ברי"ד).
ועוד שנו בברייתא: לא ישלשלם בחבל בחלונות ולא יורידם בסולמות (על כתפו, קופה קופה. רי"ד). לא התירו אלא להשליך בארובה לדירתו שאין שם טרחה של הגבהה והשלכה.
נראה שאם חפץ באכילת הפירות, רשאי להורידם דרך חלונות וסולמות. לא דנו בסוגיא אלא כשאינו צריך להם וטורח רק בשביל הצלתם (עפ"י הדושים ובאורים, ע"ש).
עד כמה התירו להשיל? רבי זירא אמר רבי אסי (אמר רבי יוחנן): עד ארבע וחמש קופות. ושאלו על כך, שמא לא התירו אלא בפחות או שמא התירו אף ביותר משום הפסד. וכן נסתפקו האם התירו לגמור את האוצר, או צריך לשייר מעט, פן יבוא להשוות גומות. תיקו.
הרי"ף השמיט אותם הספקות. והרו"ה כתב שיש לנקוט להלכה להשוות כל דיני השלת פירות לפינוי קופות בשבת, ואין התר אלא עד ארבע וחמש קופות, וצריך לשייר מעט. ואולם הסכמת הפוסקים (עפ"י הרי"ף הרמב"ם והשו"ע שהשמיטו) שנוקטים לקולא בבעיות הלכך מותר לפנות כמות מרובה ועד הרצפה. (עפ"י מהרש"ל; מג"א וא"ר ומשנ"ב תקכא).

דיני פינוי קופות תבואה או תבן – נתבאר בשבת קכו-קכז.

- ב. מכסים פירות בכלים מפני הדלף, וכן כדי יין וכדי שמן [אעפ"י שאין הפסדם מרובה אם ימתין עד שתחשך] – ביום טוב ובשבת (כן הסיק הרא"ש, דלא כמשמעות לשון רש"י).
אבנים המסודרות לבנין שאסורות בטלטול לרבי יהודה, וכן כדי יין ושמן [או פירות] של טבל; לעולא – מותר לכסותם. לרבי יצחק – אסור, שסובר אין כלי ניטל אלא לצורך דבר הניטל.
להלכה, כלי ניטל לצורך דבר שאינו ניטל (ע' בפרטות בשבת מג).

דיני טלטול בכורות דבורים – בשבת מג.

- ג. תנן, נותנים כלי תחת הדלף בשבת. ולרבי יצחק העמידו בגמרא בדלף הראוי (– צלול, שאפשר להשקותו לבהמה), אבל אם אינו ראוי – אסור לטלטל כלי לצורך דבר שאינו ניטל.